

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és Ipartulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A gazdatársadalom érdekei.

Irta: **Pauz Ödön.**

Szemeink előtt folyik a nagy harc, melyet a szociologusok a lelki átalakulások nagy küzdelmének neveztenek el s e nagy harcban szembe került a tőke a munkás kézzel s e küzdelemben a folyton erősebben szervezkedő munkás társadalom lesz előreláthatólag a győztes.

Miért? — Azért mert egyenlőtlen a harc! Amott a szervezett, rendes hadoszlopokban felvonuló, munkásokat látjuk, emitt a szervezetlen, patópálkodó s az ellenséget semmibe vevő magyar gazdatársadalom szétszórt közbős tömegeit szemlélhetjük!

Pedig nem jól van ez így!

A magyar gazda és az ő munkása egymásra vannak utalva! S ha a kettő összeveszik és harcba elegyedik, kárát valja annak nemcsak a két küzködő fél, de a harmadik is: a magyar nemzetgazdaság!

Az előrebocsátottak után egy szomorúan érdekes tünet ötlük a figyelmes szemlélő elé, különösen ha a gazdák

szemüvegén keresztül vizsgáljuk ezt az egyenlőtlen harcot.

Amíg az ipari munkásság háborog, addig lehet kisebb nagyobb mértékben ipari szerveknél keresni békéltetést és békülést, mert hiszen az iparosoknak meg van a maguk *ipartestülete, kereskedelmi és iparkamarája*. Pesten pedig ott van a kereskedőknek is a maguk kereskedelmi és váltótörvényszéke, specialis tőzsde bírósága stb. nekünk pedig magyar gazdáknak semmiféle hivatalos szervezetünk nincs a mi érdekeink képviselőjére, csak a szolgabíró meg a csendőr, ha ugyan ők is ráérnének ügyes bajos dolgainkkal behatóan foglalkozni.

Ehhez még ha hozzávesszük, hogy a magyar gazda megtermeli ugyan az ő acélos buzáját és egyéb terményeit, de az eladási árakra, vagyis az értékesítés irányítására egyáltalán semmi néven nevezendő befolyása nincs a gazdatársadalomnak, mert azt a buzát annyiért kénytelen eladni, amennyiért a börze azt megállapítja, olyan szegényletes képét kapjuk a

magyar gazda osztály elnyomatásának, melyet csak a multak korrump kormányzati rendszere mellett volt lehetséges a magyar nép birkatürelme mellett előidézni.

De immár nyílik a magyar gazdák szeme is!

Az új, — a magyar nemzeti kormánytól várja és követeli a *gazdatársadalom szervezkedésének irányítását* is, oly érdekképviselői szervek megteremtésével, melyek speciálisan a magyar gazdatársadalom érdekeit szolgálják s a magyar gazdákat szervezik, tömörítik a közelgő ellenség leküzdésére.

Egységes immár a magyar gazda közvélemény abban, hogy ha annak az iparosnak, kereskedőnek lehet bizonyos mértékig *hivatalos jellegű* iparhatósága, — ipartestülete, kereskedelmi és iparkamarája, akkor nekünk gazdáknak is szervezkedni kell s követelni a magyar törvényhozástól *hivatalos jellegű gazdatársadalmi érdekképviselői szervek megteremtését*.

Kérjük, követeljük tehát a mező-

A becsület.

A Debreczeni Független Újság eredeti tárcája
 Irta: **Orbók Attila.**

(Szintén az Apafy utca sarkától egészen a Főtérig, a gróf ur lakásáig az aszfaltjárda. Szereplők Krupacsek a gróf gazdatisztje. Magas, kövér fiatal ember, széles gömbölyű pofája van és olyan pisze fölfelé álló orra, hogy az eső az orrlyukain beszokott esni, ha nincs nála esőtartó. Pricces nadrágja van és olyan rikitó, izléstelen nyakkendője, mely egész egyéniségét visszatükrözi. Meskó az uradalomban gazdasági gyakornok. Kis fürge, barna emberke, gyér fekete bajuszsal, mely a szájába befelé nőne, ha le nem rágná idejében. Azzal a specialitással bír, hogy beszéd közben a szét álló füleit kifejezteljesen tudja mozgatni. Krupacsekkel az Apafy-utca sarkán találkozik és lekíséri egészen a gróf ur szállásáig. Még elég fiatalember ahoz képest, hogy már hat éve gyakornok.)

Meskó. Jó napot Krupacsek!

Krupacsek. Szervusz örmény!

Meskó. Nem tudom mióta tegeződünk?!

Krupacsek. Akármióta! Most éppen

olyan kedvemben vagyok, hogy letegezem magát az Atyaistent is!

Meskó. Furesa passió. Csak egy uradalmi gazdatiszt engedheti ezt is meg magának.

Krupacsek. Essen bele a fene az olyan uradalomba grófstul együtt!

Meskó. Mi baja van magának? Egészen ki van kelve a képiből. Az orresimpája csak úgy reszket a dühtől.

Krupacsek. Az embernek még az orresimpája sem szabad reszkessen, mikor megsértik a becsületiben!

Meskó. Talán csak nem?

Krupacsek. Azt mondta a gróf a béresbirónak, hogy én meglopom őt. A béresbirónak mondta! Érti?! A béresbirónak! A béresbirónak!

Meskó. Oh: A bé-é-eresbirónak!

Krupacsek. De megölöm; Megölöm! Itt a browning-revolverem és olyan nyolcat lövök vele a gyomrába, hogy tudom elmegy a kedve a tisztességes becsületes embereket meggyanusítani. De olyan nyolcat . . .

Meskó. Azt már ne tegye! Mit érne el vele?! Legföljebb azt, hogy a hüvösre tennék.

Krupacsek. Igaza van. Mit érnék el

vele. Megjárnám . . . Kihivom párbajra!! Igen, igen . . . Levágom . . . megölöm . . . Levágom a fülét. Gúnytárgyává teszem a világnak. Az lesz a legjobb.

Meskó. Mégse, mégse. Gondolja meg, hogy a gróf kitűnően viv. Remek céllövő. Lelővi a fecskét röptében. — Magam is láttam.

Krupacsek. De nem viszi el szárazon. Elbotozom . . . el! ezzel a bikaesőgel, ni. Az lesz a legjobb. Ugy bánok el vele, mint egy kutyával. El fogom botozni, ott a saját szobájában, de úgy, hogy a parketten végig fog nyulni kinjában.

Meskó. Mégis jó lesz meggondolni. A saját lakásán egy embert megtámadni, az nem lovagias eljárás. Csak magát itélné el a világ és . . .

Krupacsek. Hát mit csináljak? A megsértett becsületemért csak kell, valami elégtételt kapjak. Adjon tanácsot.

(Csendben és lassu lépésben mennek a Főtér sarkáig.)

Meskó. Tudja mit?! Vonja kérdőre, kérjen magyarázatot. Az lesz a legjobb.

Krupacsek. Az semmi! Az ilyesmit könnyű kimagyarázni. Mintha látnám már hogy elkéri előbb a számadásokat, aztán meggyőződik belőle, hogy azok hitelesek

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mobai

Vegy vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhart, dr. Balogh, dr. Szabó, dr. Schiades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, akik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbetegségeknél, krónikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, csontlágylásnál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legzöngényebb ember is könnyen megszereshesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrás kezelősége. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár: Csanak József úrnál Debreczenben.

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; **Kedvelt borvíz!** **duz szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző betegek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyvezervi betegségeknek.**

gazdasági kamarák vármegyénkénti sürgős felállítását, a kötelező állami tűz és jégkár valamint baleset és rokkantsági és nyugdíj biztosítás törvényhozási uton való rendezését, hogy a most magánérdekek szolgálatában álló tőkék felszabaduljanak s a magyar nemzetgazdaság és a magyar földművelésügy érdekében mielőbb hasznosíthatók legyenek.

Nem lesz titkos tanácsosi kinevezés.

Kossuth Ferenc miatt.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 16.

A napilapokban többször esett szó arról, hogy a kormány azon tagjait, kik még nem belső titkos tanácsosok, a király titkos tanácsosokká fogja kinevezni. Ez a terv Kossuth Ferenc puritán becsületességén hajótörést szenvedett. — A terv kormánykörök tudta nélkül született meg, csupán Justh Gyula kitüntetéséről volt szó.

A minisztertanács meg is állapított abban, hogy előterjesztést tesz Justh Gyulának, a Ház elnökének valószínű belső titkos tanácsossággal való kitüntetésére. Az illető minisztertanácsban nem volt valamennyi miniszter jelen és másnap az egyik távollévő miniszternek egy barátja szóba hozta a miniszterelnöknek, hogy nem volna ildomos Justhnak juttatni a titkos tanácsosságot, míg Kossuth Ferenc Polónyi Géza és gróf Zichy Aladár aktív miniszterek nem kapják meg ugyanazt a kitüntetést.

Wekerle miniszterelnök ezt a megjegyzést helyesnek találta és felfüggesztette Justh titkos tanácsosságának előterjesztését, hogy a mondott államferfiaknak megfelelő kitüntetését is

és közbe igondolja a mentséget. Vagy ha rossz kedvében találok, kiutasít és azzal vége.

De hát az ember nincs, mit csináljon egy ilyen emberrel. Elvégre akkor tesz ki az állomásból, amikor eszébe jut. Aztán mihez fogok. Elmehetnek zabot hegyezni a pokolba.

(A gróf szállásához érnek, ahol megállnak.)

Aztán minek is vegyem fel tőle a sértést. Ugy nyilatkozik mindenkiről. Azt mondta a béres-birónak, hogy maga is csak olyan gazember, mint én.

Meskó. Mit! Hogy én is . . . Olyan, mint maga! Oh! Ezért megölöm!!

(Berohan a kapu alá és fel akar menni a lépcsőn a gróf lakására, de Krupacsek visszatartja.)

Krupacsek. Ugyan mit akar. Ne szerzen magának bajt. Meggyanusított minket, hogy lopunk, hát jó . . . lopunk. Aztán ő is csak így összeharácsolta a vagytonát. Gondolja csak meg . . . Nem érdemes . . . A vén uzsorás . . .

(Még egynéhány percig beszélnek a kapu alatt, aztán elmennek egy kávéházba és a számadásba hamis tételeket jegyeznek be.)

rendbe hozza. A miniszterelnök legközelebbi bécsi útja alkalmából a király személye körüli miniszterrel tanácskozott ebben a tárgyban és gróf Zichy bizalmas kérdést intézett a kabinetiroda főnökéhez, hogy rendbe lehetne-e ezt a dologt hamarosan hozni.

A mint Kossuth Ferenc ezt megtudta, lefujta az egész dolgot olyan okmányt ugyanis, a mely németül szól, nem akar elfogadni.

Ekkor azt találták ki, hogy Kossuth kapjon Szent-István rendet, a többi miniszter pedig titkos tanácsosi méltóságot.

Abba az expediensbe, hogy a többi miniszterek legyenek titkos tanácsosok és Kossuth kapjon Szent-István rendet, sem Kossuth, sem a kabinetiroda nem akart belemenni. Ezek után ejtették el, most már Justh tudtával és beleegyezésével, valamennyi titkos tanácsosságot és mindaddig, amíg Kossuth a maga felfogása mellett megmarad, ezekről nem is lesz többé szó.

Ha pedig az idők során ismét felmerülne a miniszterek és a Ház elnöke kilüntetésének kérdése, akkor egyik sem fog titkos tanácsosságot kapni, hanem mindannyian Szent-István-rendet, miután ez az egyetlen tisztán magyar rendjel, melynek Magyarországra szóló okmányait is magyarul állítják ki. Mellesleg megjegyezzük, hogy a Szent István-rendnek Ausztriára vagy külföldre szóló okmányait németül írják.

A debreceni postapalota.

Lépés a megvalósulás felé.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 16.

Több ízben hírt adtunk már arról a fontos tervről, amely szerint Debrecenben a modern kornak megfelelő postapalotát készülni építeni a kereskedelmi kormány.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter — mint ismeretes — leiratot intézett a városhoz a postapalota ügyében.

A leiratnak következménye, hogy már rövid idő múlva felveszik a tárgyalásokat az építkezésre.

Két terv van a palota építésére. Az egyik, amely szerint a Kossuth-utcán létesítenék, a másik szerint a jelenlegi épületet alakítanák át.

Hogy az új, modern posta- és távirtda épületre mily nagy szükség van, mutatja az is, hogy a nap-nap után fokozódó forgalom lebonyolítása csakhamar nehézségekbe fog ütközni úgy a távirtda, mint a telefon-osztály körül.

A miniszter éppen e miatt is sürgősen óhajtja megoldani ezt a kérdést, amely már régóta húzódik.

E hó 22-én teszik meg az első érdemleges lépést az építés ügyében.

Ekkor ugyanis értekezlet lesz a városházán Kovács József polgármester elnökölte alatt. Az ankéten meg fog jelenni

a kormány képviselőiben Schöpflin Ágoston nagyváradai postaigazgató is. Résztvesznek még Magoss György dr., Acél Géza a város és Faust Elek a pénzügyigazgatóság részéről.

Az értekezlet fogja megállapítani az épület helyét. Eldöntik, hogy a palota hol épüljön, a Kossuth-utcán-e vagy a jelenlegi postaépület helyén.

Az értekezlet eredményéről jelentést tesznek Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek, aki bizonyára nem fog sokáig késni az építkezés ügyében való végleges döntéssel.

A kormány által kért telket a város a 22-iki értekezleten fogja a megállapítandó feltételek mellett kijelölni.

Az adótárgyalások megkezdődtek.

Méltányosság az adófizetőknek.

Kik mennyi adót fizetnek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 16.

A városháza nagy termében az adóketési tárgyalásokat ma kezdték meg. A bizottság előtt mára beidézték adófizető közönség közönség közül megjelentek ugyancsak észlelhetők, hogy a pénzügyigazgatóság által kivetett adóból lényeges elengedésben részesültek. Azok részére azonban, akik meg nem jelentek a tárgyaláson a kivetett adót állapították meg.

Kétségtelen, hogy nagy része van a méltányos adóketés által elért eredményében a sajtónak, amely a nagyközönség érdekében emelte fel szavát az adóprés működése ellen.

A mai napon az adótárgyalásokat vezető bizottság részéről a lehető legnagyobb méltányosságot és a közönségnek való kedvezést konstatálhattuk. A kellően indokolt kérelemnek helyt adtak 29 esetben.

Az első napon Debrecen I. kerületének a foglalkozás szerint csoportosított adófizető polgárságnak adóját tárgyalták.

A bizottság elnöke Megyery Pál dr. ügyvéd volt, helyettese dr. Szücs Géza. A pénzügyigazgatóság részéről előadóként Nagy József titkár volt jelen. Jegyző Bugyi Gyula nyug. t. b. főszámvevő. Bizottsági rendes tagok Kovács Mihály, Nánási Lajos, Szilágyi Bálint. Póttagok Tóth István és Domján István, Czegléd Gyula és Piros Béla.

A város részéről Kiss József adókető jelent meg.

A megjelentek adója.

A tárgyalás 9 órakor kezdődött. A beidézték 59 adófizető közül 23-an jelentkeztek. Az illetők előterjesztették viszonyaikat, amelyeket a bizottság mérlegelt és az adót leszállította.

Azok részére, akik nem jelentek meg javaslatba hozott adót állapították meg.

Megjelentek és adóelengedésben részesültek:

Sitéri Sándor ács 21 korona, Kerégyártó Sándor bádógos 90 korona, Józsa Gábor cukrász 20 korona, Kiss Gyula asztalos 40 korona, Liener Sámuel cipőfelsőrész készítő 30 korona, Papp Sándor ács 28 korona, özv. Csepessányi Alajosné bába 13 kor. 50 fill. Kulcsár Mihályné bába 13 kor. 50 fill. Kárpóli Kázmér borbély 20 korona, Kárpóli Péter borbély 10 korona, Kárpóli Nándor 38 korona, Hevesi Mihály 21 korona, Donyán Lajosné bába 20 korona, Sárosy István bádógos 30 korona, Varga Ferenc asztalos 30 korona, Grizmann Gyula cipész 38 korona, Fridery Gusztáv cukrász 38 korona, 40 fillér, Arabes Fülöp cipész 20 korona, Varga Imre cipész 21 korona, Müller Gothárd 21 kor. Biró János borbély 25 korona, Fülöp Julia bába 21 kor. 60 fillér.

A kik nem jelentek meg.

Megállapították az adót a javaslat alapján:

Kovács József ács 24 kor., Győri Lajos ács 24 kor., Kiss Gábor ács 28 kor., ifj. Szabó József ács 29 kor. 38 fillér, Szabó Mihály ács 36 kor. 76 fillér, Kovács József asztalos 34 kor., Ács Miklós asztalos 36 kor., Kovács János asztalos 40 kor., Haburák Jánosné bába 10 kor. 80 fillér, Ragályi Lajosné bába 12 kor. 60 fillér, Török Jánosné bába 14 kor. 40 fillér, Arany Andrásné bába 15 kor., Nagy Bálintné bába 18 kor., Korpássy Danielné bába 29 kor., Béressy Mihályné 45 kor., Goldstein Simon bádógos 24 kor., Artner Elemér borbély 8 kor. 56 fillér, özv. Kallizky Józsefné borbély 17 kor. 25 fillér, Szakács István borbély 20 korona, Nagy János borbély 24 kor., ifj. Király Lajos 21 kor., Somogyi Lajos borbély 29 kor. 90 fillér, Láng Miklós borbély 30 korona, Kovács József borbély 37 kor. 28 fillér, Wolfart Endre borbély 39 kor. 10 fill., Musek Adolf borbély 44 kor. 30 fill., Kallizky Ernő borbély 64 kor., D. Szabó Imre cipész 24 kor., Hadler Gusztáv cipész 24 kor., Kovács Kálmán cipész 24 kor., Gyarmati István cipész 24 kor., Nagy József cipész 35 kor., Nagy Dezső cipész 35 kor. 28 fillér, Hasenörl Alajos cipész 41 kor.

Ez utóbbiak esetleg írásban kérelmezhetik utólagosan az adójuk elengedését. Itt azonban indokolniok kell azt, hogy a tárgyalásról mért maradtak el. A bizottság az elfogadható érvek esetén nem fog elzárkózni a méltányosság elől.

A második nap.

Holnap pénteken folytatja a bizottság a tárgyalásait. E napra az I. kerület adófelzetői közül az 59 sorzámtól végig idéztettek be. És pedigen csizmadiák, cséplőgéptulajdonosok, kifőzők, ételárusok, festők, fényképészek, gombkötők, gubások, gőzmalom tulajdonosok.

A bizottság minden adófelzetőnek idézést küldött ideje korán, úgy hogy kiki gondolkodhatik arról, hogy a tárgyalásokon való személyes megjelenése akadályba ne ütközzék.

Saját érdekében cselekszik a közönség, ha a tárgyalásokon részt vesz és eloadja kérelmét.

A görög-bolgár viszály.

Lángban álló Balkán.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 16.

A boigár-görög kérdés végképp kiélesedett az ankioloszi véres görög-üldözések következtében. Ez a város amelyet görögök laknak, a bolgár negyed kivételével, teljesen leégett és a görög menekültek özönével szállnak hajóra, hogy Görögországba költözzenek. Magát az ankioloszi görög szar-tartású püspököt is letartóztatták a bolgár hatóságok, mert azzal vádolják, hogy ő izgatta fegyveres fellépésre a görög lakosságot a bolgár tüntetők ellen. Egy félig leégett épület romjai között találták meg, ahová több görög urral rejtőzött el a bolgár üldözők elől.

A véres mozgalomról a következő tudósítások számolnak be:

Athen, augusztus 16. Tegnap itt impozáns tüntetés volt a bulgáriai görög versengések miatt. Oriási tömeg hullámozott az utcákon néma csöndben. Az üzletek zárva voltak. Ugy-szintén a muzeumok nyilvános terei s mindenütt kifüggesztve e felirat Nemzeti gyász miatt zárva.

Bécs, augusztus 16. Diplomáciai körök felfogása Bécsben a következő: Föltötte aggodalmasak azok az események, amelyek most a Balkán-félszigeten lejátszódnak.

A bolgár kormány nem tudja — vagy a mi még valószínűbb — nem akarja megakadályozni a macedóniai bolgárok görögellenes mozgalmait. Viszont a bolgár lakosságban a görög bandák folytonos garázdálkodásai miatt oly mélyen gyökerezik a görögellenes gyűlölet, hogy többé nem fojtható el. A legutóbbi görög üldözéseknek élénk visszhangja támadt Athénben, ahol az egész lakosság együtetten tüntetett Bulgária ellen. A balkáni dolog felé kellő figyelme irányul az európai diplomáciának, de az ügybe való beleszólás egyelőre felesleges.

Véres hajtóvadászat.

Lövöldözés egy bérházban.

Távirati tudósítás.

Budapest, aug. 16.

A gróf Haller-utca 54. számú házban tegnap este, valamivel tíz óra előtt, ahogyan azt már a reggeli lapok megis írták, véres hajtóvadászat volt. Ruppert Imre kőműveslegény, aki egyik társának az óráját lopta el, üldözői elől a ház padlás lépcsőjére menekült, ott aztán véres harc fejlődött ki az üldözők és az üldözök között. A háborúság egy véletlenül odakerült ember, Köntös István gépmunkás halálával és két ember súlyos megsebesülésével végződött.

Az egyiket Balog Gyula mészárossegédet, akit a forráság üzött ágyából a lépcsőházba, combján ért a golyó, a másik sebesült a tolvaj volt, aki a száján szenvedett súlyos sérülést. A rendőri viz-

gálat megállapította, hogy Köntös Istvánt Ruppert golyója ölte meg. Erre teljes bizonyossággal a lövés irányából lehet következtetni. A golyó a homlok fölött hatolt a boldogtalan ember fejébe s a bal fülsontban akadt meg. Van azonban még egy sérülése a karján. Ezt rendőrgolyó ütötte rajta.

Megállapítást nyert az is, hogy téves a reggeli lapoknak az a híre, mintha a tolvaj a végső szorongatásában öngyilkossági kísérletet követett volna el. Ruppertet rendőrgolyó érte száján. Sebe nem életveszedelmes. A sebesülteket az István kórházba szállították, ahol még eszméletlen állapotban fekszenek s így nem voltak még kihallgathatók. A szemtanúk állítása szerint Köntös István aki régi ismerőse volt a tolvajnak, azért ment a padlásajtóhoz, hogy barátját rábírja, hagyjon föl a céltalan védekezéssel. A tolvaj a sötétben nem tudta, ki az, ki hozzá közeledik s rásütötte fegyverét. A golyó aztán megölte a szerencsétlen embert. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Hírek mindenfelől.

Fegyver a gyermek kezében.

Nagy János nyolc éves hajmáskéri fiu, többi társaival együtt egy töltött revolverhez jutottak, s azzal játszottak. A játéknak szomorú vége lett, mert a revolver az egyik gyermek kezében elsült s a golyó Nagy János mellébe furódott, úgy hogy az egész mellkasán átment és a hátán távozott.

A kutyahus mint ember táplálék.

Németországban a szegénysorsu néposztályok körében mindjobban terjed a kutyahus fogyasztása. Egy kimutatás szerint 1905. év utolsó harmadában 2045 kutyát ettek meg a német birodalom területén. Münchenben a kutyahus fogyasztása akkora arányokat öltött, hogy a hatóságok már a kutyahus kimérésének rendeleti uton való szabályozására gondolkodnak. A folyó év első harmadában egyedül Bajorországban kétezernél több kutyát fogyasztottak el.

Öngyilkos földbirtokos. Székesfejérvárról táviratozzák: Gaál Ernő somogyboglári földbirtokos a fehérmegyei Kajtorszentivánon apósának, Fiáth Imrénének lakásán agyonlőtte magát. Gaál régóta ideghajban szenvedett.

Automobil szerencsétlenség. Makóról írják: Brauswetter Ottó szegedi óragyáros automobilja örült vágatással száguldott végig a főtéren, mikor az egyik mellékutcából egy Herc József nevű biciklista jött ki. A sebesen haladó automobil nem tudott kitérni, elütötte a biciklistát, aki a biciklitől mintegy 10 méter távolságra eszméletlenül zuhant a közvetre. A szerencsétlen fiatal ember súlyos zúzódásokat szenvedett. A rendőrség rögtön megjelent a helyszínen és megejtette a vizsgálatot, amelynek során kitént, hogy az automobil Simándi Ferencz 15 éves fiu vezette, akinek nincs is automobilvezető igazolványa.

Oláh és csendőr harca. Szatmárról írja tudósítónk: Bikszádon két havasi oláh megtámadta Majoros Dezső bikszádi csendőrőrmestert és egyik vele levő társát. A csendőrök erélyes fellépésére az egyik oláh megfutamodott, de a másik oláh Tinta Tógyer baltát fogott a csendőrökre. Erre a csendőrőrmester fegyvert fogott és a garázda oláht lábán megsebesítette.

Öngyilkos uriaszony. Pécsről táviratozzák: Forintos Nándor szülőki (Somogy megye) körjegyző 45 éves felesége

szül. Schmidt Irma tegnap egyik szállodában szíven lőtte magát. Rögtön meghalt. Sulyos szembajban szenvedett, valószínűleg e feletti kétségbeesés kergette a halálba.

Az orosz forradalom.

Stösszel a hadbírótság előtt.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 16.

Az oroszforradalomról ma a következő táviratok érkeztek:

Berlin, aug. 16. A „Voss. Ztg.” pétervári levelezője jelenti: A sajtófőnökség részéről tudtára adták az ellenzéki lapok szerkesztőinek, hogy sem az udvart, sem a hadsereget ne támadják és azt sem hirdessék, hogy a programokban a kormánynak része van, mert ellenes megjelenésüket azonnal el fogják tiltani.

Berlin, aug. 16. A Voss. Ztg.-nak jelentik Varsóból: A hetedik kerületi rendőrhivatalba két bombát dobtak. A helyiséget a robbanás teljesen lerombolta és 20 ember megsebesült. Az utcákon erős katonai csapatok cirkálnak, kik minden járókelőt feltartóztatnak és megvizsgálják. Az összes helyiségeket már este kilenc órakor be kell zárni.

Pétervár, aug. 16. A kormány lapjai kijelentik, hogy az a hír, hogy a Roop-féle vizsgálóbizottság Stösszelnek és a többi vele együtt vádolt tábornoknak a bíróság elé való állítását indítványozta, nem felel meg a valóságnak.

Berlin, aug. 16. Pétervárról jelentik: Tegnap 24 rendőr ellen követek el merényletet a forradalmárok. Az összes, a külvárosokban szolgálatot tevő rendőröket meggyilkolták. A forradalmárok valamennyien revolverrel voltak fegyverkezve és bosszút áltak a rendőrség eddigi garázdálkodásán.

Varsó, aug. 16. A vérengzések rettenetes mérveket öltenek a városban. A forradalmárok a rendőröket halomra gyilkolták. A tegnapi vérengzésnek 240 sebesültje és halottja van. A gyilkos forradalmárokat elfogni nem sikerült.

Pétervár, aug. 16. A carszkojeszelőben tartott hadgyakorlaton merényletet akartak elkövetni Nikolajevics nagyherceg ellen. Katonák éles töltényekkel lőttek, de szerencsére észrevették a tervezett gyilkos merényletet.

Színház.

Duncan Izidora menyasszony. Leidenből írják, hogy Duncan Izidora, a nálunk is ismert mezitlábás táncosnő, Noordwyk-ben, egy kis tengerparti fűrdőben éldegél — férjével. Csak most tudódott ki, hogy titokban férjhez ment egy Craig nevű angol festőművészhez. Nem is a mézeshetek élvezése végett mentek a csöndes kis fűrdőhelyre, mert ezeken már rég túl vannak. Sokkal fontosabb ok kész-

tette a világhírű táncosnőt arra, hogy félrevonuljon a nagyvilági élettől. Ugyanis már legközelebb egy ifjabb Duncan megérkezését várják, aki természetesen — anyjához méltóan — szintén mezitláb fog megjelenni a világ színpadán.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Csillaghullás.** Esztendőnkint esodálatos pontossággal, ilyenkor augusztusban az elmúlt Szent Lőrinc éjszakával az egek hallgatag világában kigyullad a legfölségesebb tűzijáték, melyet a világ teremtőjének keze rendez: az augusztusi csillaghullás. Aranynyalak gyanánt gyorsan ellobbanó tündökléssel hasítják keresztül az eget a meteorok, melyeknek pompás játékában sok földi szem gyönyörködik ilyenkor. Poetikus hajlandóságu lelkek találgathatják, mi az igazi értelme ennek a káprázatos látványnak. Suhanó angyalok szárnya szór-e tűzziporkákat? Elszabadult lelkek pajzán játéka lobog-e a sötét égen. Másvilági világok ragyogó szirmait szórják-e le a földre az egek megnyitott ablakán keresztül szerelmes tündérek ujjai? A tudomány válasza amilyen biztos, olyan szomorú. Kitégett, összetört, szétzúllott világok morzsái a hulló csillagok, melyek azért kapnak még egyszer lángra a föld légkörében, hogy elhamvadva hulljanak szét a világűrben.

— **A tornaegylet öltözője.** A tornaegylet választmánya tegnap délután Oláh Károly kulturtanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a sporttéren felállítandó öltöző ügyét tárgyalták. Ismeretes, hogy a város a nagyerdőn levő tornaegyleti sporttéren felállítandó öltöző számára 4000 koronát szavazott meg. A tanács megbizta Acél Géza főmérnököt, hogy a terveket készítse el. A tervek elkészültek már s most a választmány megfogja keresni a tanácsot, hogy az öltözőt mielőbb építtesse fel, úgy hogy a szeptember hó 30-án megtartandó verseny alkalmával már használható legyen.

— **Új műút Debrecenen át.** A kereskedelemügyi miniszter ma leiratban tudatta Hajdúvármegyével, hogy a Duna-tóldvár—Debrecen—Máramaros közti új, transversalis ut építését még az idén megkezdí. A kormány felhívta Hajdúvármegyét, hogy mindazon törvényhatósági utvonalakat, amelyek az új állami műútba beleesnek, leltár mellett adja át az államnak, amely már október 1-én át is veszi kezelésébe. A megye ez által ismét nagy tehertől szabadul meg.

— **Eljegyzés.** Sándor Lajos református-dombegyházai ev. ref. kántortanító Battonyán f. hó 12-én eljegyezte özv. Martinecz Józsefné Spisák Anna szép és bájos leányát, Etelka kisasszonyt.

— **Egyesületből kizárt darabont jegyző.** A sárosmegyei községi és körjegyzők egyesülete tegnap tartotta évi közgyűlését, melynek legérdekesebb tárgyát képezte Máté Ede gabaltói körjegyző ügye. Mátét ugyanis az egyesületi választmány annak idején kizárta kötelékéből, mert a darabont kormány által kirendelt főispán önbeiktatásánál segédkezett. A jegyző

ezen határozatot megfellebbezte, de a közgyűlés a kizárási határozatot helybenhagyta.

— **Egy vármegyei tisztviselő szerencsétlensége.** Ma reggel 8 óra tájban a Csapó-utca 37. sz. ház előtt hirtelen összeesett Horváth Károly hajdúvármegyei tiszttviselő, árvaszéki irattáros. A hatalmas erejű, 45 éves embert szélütés érte, úgy hogy beszélő képességét is elvesztette. A szerencsétlenül járt tisztviselőt a rendőrség a közkórházba szállította, ahol jobban lett kissé, úgy, hogy Faragó-utca 5. sz. a. lakására szállíthatták. Horvát két hétig szabadságon volt, éppen ma kellett volna megkezdenie újból működését. A szerencsétlenül járt tisztviselő iránt aki egyike a vármegye legszorgalmasabb tisztviselőinek, általános a részvétel. Az állapota rendkívüli súlyos.

— **A malommunkások harca.** Budapesti tudósítónk telegrafálja. A malommunkásoknak munkaadóikkal vívott elkeseredett harcában a mai nap sem hozott változást. A malmok éppen úgy ragaszkodnak álláspontjukhoz, mint ahogyan a munkások nem engednek követeléseikből. Most azzal vannak a felek elfoglalva, hogy kevésbé elviselhetetlenné tegyék helyzetüket. A malmok ma már a Király malom kivételével valamennyien dolgoztak. Fölvették a munkát a Molnárok és Sütők malmában is, ahol pedig tegnapig teljesen szünetelt az üzem. Négy malomban éjjel-nappal folyik a munka, a többiben pedig csak nappal dolgoznak. A budafoki-uti sztrájkanyag ma újabb egy hétre való pénzsegélyt osztottak ki.

— **Félmillió kártérítési pör egy város ellen.** Bártfafürdő részv. társaság keresetet adott be Bártfa város ellen 505,355 kor. erejéig, még pedig beruházati költség címén 156,662 kor. és kártérítés fejében 348,693 kor. összegben kéri a várost elmarasztalni. A részvény társaság keresetét arra állapítja, hogy a város a szerződés megkötésekor az évi bérösszeg alapjául 28000 kor. átlagos évi jövedelmet vett, holott ez csak 10,000 korra tehető. Miután a részvénytársaság az irányban keresete szerint, megtévesztve lett, a kártérítési összeg megítélésén kívül a szerződés érvénytelenítését is kéri.

— **Utóállítás.** Katonáéknál még nincsen minden rendben. A sor alá köteles ifjakat egyre szorítják a mérce alá. Ma Debrecenben újból utóállítás volt. A mikor is 61 hadköteles jelentkezett. Ezek közül azonban csak 1 vált be katonának. Az illetőt nyomban feleskedték és már be is vonultatják.

— **A szédelőgő prágai.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli. Bizonyos Gobiet Arthur prágai lakos ékes körlevélben kívánt figyelmet keltetni a Szt. Pétervárot f. év. őszén rendezendő borkiállításra melynek „osztrák magyar kormánybiztosa” ő volna. Ily körlevél a kamarához is eljutván, a kamara illetékes helyről információt kért a kiállításról és a kormánybiztosról. Ennek eredménye az lett, hogy a keresk. minister ur a külügy-ministerium utján Gobiet Arthurnak megtiltotta a „magyar” jelzőnek használatát s ezen tilalom szigorú ellenőrzésére a szt. pétervári szaktudósítót utasította.

— **A légyosipett katona.** — Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a Pavillon-laktanyában Wirth Péter 61. gyalogezredbeli káplárt egy légy csipte meg és vérmérgezést kapott. A szerencsétlen katona még mindig élet és halál között lebeg. Wirth édesanyja ma érkezett meg Debrecen-

be. Megható jejenet volt az a kórházban, amikor az édes anya félkoltan fekvő fiát viszonlatta. — Az orvosok mindent elkövetnek, hogy a jó magaviseletű katonát megmentsek az életnek.

— **Esküvő.** E hó 26-án tartja esküvőjét Deutsch Lipót a Stern József és testvére cég könyvelője Weisz Bertával.

— **Hírek az ipartestületből.** A kerékgyártók szakosztálya tegnap igen népes gyűlést tartott az ipartestület kis tanácsstermében. Az ülésen ipari sérelmeket tárgyalt a szakosztály és folyó ügyeket intézett el. — **Szakosztályi ülés.** A női szabók szakosztálya ma délután 3 órákor ülést tart az ipartestület kis tanácsstermében. Az ülésen folyó ügyek tárgyaltatnak.

— **Bikszád fürdőből.** Közel Debrecenhez Szatmármegyében az Avások alján kies fekvésű fürdőtelep terül el, amely az idén óriási látogatottságnak örvend. — Nem is csoda, mert hiszen a levegője, vize oly kellemesen hat az egészségre, hogy rövid ott tartózkodás után egész ujonnan születtek érzik magát az ember. A vízében van valami csodás erő. Ezért nevezték el Bikszádot a magyar Karlsbadnak. Az idej nagy látogatottság főleg annak örvend, hogy vasuti összeköttetés létesült Szatmárral s így az eddigi kényelmetlen kocsi való utazás egészen mellőzhető. A kies fürdőt, amely minden tekintetben új erőt és életet ad a betegnek, Debrecenből nagyon sokan keresték fel az idén. Egész kis debreceni kolóniákat láthat ott az ember a mesésen parkirózott sétányokon és hegyi utakon. — A vadregényes vidék gyönyörű panorámája is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kiváló fürdőt, amely már most is gyöngye a hazai üdülő helyeknek, a természetet kedvelők is tömegesen keresik fel. (F. J.)

— **Az osztályorsajáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki:

25.000 koronát nyert 83690.
20.000 koronát nyert 113568.
10.000 koronát nyert 114081.
3000 koronát nyertek 53505 173873
1000 koronát nyertek 25158 50237
82373.

300 koronát nyertek 1069 8040 12754
16118 19835 22028 26793 29132 50209
53394 73632 74228 82271 88300 114114
115292 117576 119695.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— **A győri sakkverseny.** Győri tudósítónk jelenti: A mai fordulón Székely megverte Merényit, Bárász Szávayt, Balla Dalmyt, Müller Exnert, Rényi Faraót, Gajdos Steinert és Bródy Bayert. A mai napon a versenyzők állása a következő volt: Balla Gajdos, Müller 3, Rényi 2, (1). Bárász és Bródy dr. 2, Bayer egy és fél, Faragó dr. 1. (1). Exner és Székely 1, Merényi egyfél, Dalmy, Steiner és Szávay 0. A sakkversenyen Debrecenből Dalmy Barna és Szávay Zoltán vesznek részt.

— **Sikkasztó postamesternő.** A múlt év végén Gebel Ilona alsó csermelyi postamesternő sikkasztást követett el. A vizsgálat megállapította, hogy több, mint 10.000 korona az elsikkasztott összeg, melyet a csinos fiatal nő fenyezésre költögetett el lassankint. Tegnap a végtárgyaláson a félévi vizsgálat után annyit elismert, hogy a pénz az ő keze alatt ve-

szett el, de azt mondja, hogy a lámpa egy alkalommal feldőlt és a bankjegyek melyek az asztalon voltak elégték. A szatmári törvényszék a gyarló védekezést semmibe sem véve egy és félévi börtönre ítélte, amelyből félévet kitöltöttnek vett a vizsgálati fogság által.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Beregszászi Ilona ev. ref. 8 hónapos, Csákányovszky Margit ev. ref. 2 éves, Szabó György ev. ref. 73 éves, Somogyi N. róm. kath. 6 napos.

— **Eltűnt gyermekek.** A rendőrségen ma panaszt emelt Szabó Lászlóné debreceni lakosnő, hogy két unokája Szabó Mária 14 éves leány és Szabó László 6 éves fiú a Homokkert I. járás 72. számú lakásáról eltűntek. A rendőrség köröző levelet adott ki az eltűnt gyermekek kézrekerítésére.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-u. templomban az istentisztelet péntek este fél 7 órákor, szombat délelőtt a király születésének évfordulója alkalmából tartandó hálaadó istentisztelet miatt kivételesen fél 9 órákor fog kezdődni.

— **A táncmesterek és a macsics.** Rómabójrják: A táncmesterek a napokban kongresszust tartottak, amelyen igen komoly kérdéseket vitattak meg. A többi között arról folyt a tanácskozás, hogy ki az ideális táncitanító és mit kell tennie az ideális táncstanítónak. Hosszas vita után megállapították, hogy a kaszárnyákban és az iskolákban hivatásos táncitanítóknak kellene a táncot tanítaniok. — Végül szigorú autodafét tartottak az új táncokról, amelyek a szalonok parkettjein az utóbbi időben meghonosodtak. A táncmesterek mindenképp előtt száműzték a „kraguette“-et és a „macsics“-ot, a többiekre nézve pedig ezt az elvet állapították meg: „A tánc az élvezet művészete és így kerülnie kell mindent, ami az illetékes és a jó modort sérti.“ Az idej téli szezonra a táncmesterek a következő öt táncot irták elő: Francia-olasz tánc, macska-polka, spanyol-mazurka, fiirt tánc és boston.

x **Uraknak, hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek a legszebb ajándék tárgyak Mentze áruházában Kossuth utca 4. sz. alatt kapható.**

A „Hajdumegyei népbank“ Piacutca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

Az amerikai acélkirály Debrecenben.

Angol társaság kirándulása.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 16.

Csak a minap adtunk hírt arról, hogy egy amerikai képes ujság Debrecen és a Hortobágy látképeit kérte. Most arról kapunk értesítést, hogy e hó 30-án egy nagyobb angol társaság amelynek tagjai sorában az angol és amerikai közéletnek számos előkelősége van, Debrecenbe érkeznek.

A válogatott társaság tagjai között van Morgan, az amerikai acélkirály, aki már régóta kereste az alkalmat, hogy az ősmagyar várost megláthassa. A társaságot Shrubsole hirlapíró vezeti, aki magyar barátságának már tavaly is tanujelét adta.

Az érkező vendégek névsora a következő:

J. Hodges, A. J. Gross, W. E. Clayton, Beamich H. W., I. Styles, F. Radford, W. H. Shrubsole.

Asszonyok: J. Csoper M. Muller H. Dalby Miss Ingham Cuntiffe.

A mint látható, a kirándulók között hölgyek is lesznek. A vendégek érkezéséről Shrubsole értesítette Hauer Bertalant, az Angol Királynő szálló tulajdonosát, a kinél 15 szobát foglaltak le.

Az angolok Debrecen nevezetességeinek megtekintése után a Hortobágyra mennek, ahol egy teljes napig időznek.

A vendégek fogadására a város is előkészületeket tesz.

Gyilkosság a mulatóban.

Agyonszurt legény.

Bosszualás bicskával.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 16.

Aradon nagy mulatságot csaptak Katona György 18 éves kerek születésű szolgálégény és Nagy Pál hetes. A legények este kilenc órákor a Hajó utcában levő Borelovics mulatóban folytatták a lumpolást. Itt már alaposan be voltak szeszelve mind a ketten. Közben bejött a mulatóhelyre Toma János napszámos több társával, Katona, aki régi barátja Tomának, odament hozzá és kezét akart fogni vele. Toma azonban elutasította az üdvözlést.

— Már délután megmondtam, hogy semmi közünk többé egymáshoz — kiáltotta.

A két legény ugyanis délután is találkozott egymással a Béla téren. Toma azért haragudott Katonára, mert ez nem akarta elfoglalni azt az állást, amelyet Toma szerzett neki. A két legény némi szóváltás után elvált egymástól. Rövid mulatozás után az egész társaság elhagyta a mulatóhelyet. Az ajtóban ismét vita támadt Toma János és Katona György között.

— Aljas gazember. Ne kerülj többé az utamba. — Orditotta Toma.

Katona természetese színtén szitkozódott, a vitában Toma kerekedett felül, főleg azért, mert a társaság többi tagjai is az ő pártját fogták. Nagy Pál így kiáltott Katonára:

— Olyan részeg vagy, mint a disznó jobb lesz, ha hazamégy.

Ezekre a szavakra Katonát elöntötte a düh és kést rántva, azt markolatig döfte Nagy mellébe.

A szurás szíven találta a szerencsétlen fiatalembert, aki eszméletlenül esett össze. Katona látván a szurás következt ményét, futásnak eredt. A társaság egyik tagja, Maris János, a gyilkos után iramodott és már el is fogta, de ekkor észrevette, hogy Katona még mindig a kezében szorongatja a kést, mire ismét oleresztette és futni engedte a gyilkost.

A gyilkosságról rögtön értesítették a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt rögtön a helyszínére ment, de mire odaérkezett, Nagy Pál már halott volt. A rendőrtisztviselő nyomban intézkedett a hulla elszállítása iránt és egyben detektívet küldött ki a gyilkos kézrekerítésére. A detektívek Katonát hajnalban találták meg lakásán. Katona a detektívek előtt nem tagadta, hogy ő szurta meg Nagy Pált és engedelmesen követte őket a rendőrségre, ahol magánzárkába tették.

TAVIRATOK.

Uralkodók találkozása.

London, aug. 16. A Standard a kronbergi uralkodói találkozásról írván azt mondja, hogy a kronbergi találkozás értéke és fontossága nem csekély, tekintve, hogy kifejezésére szolgált annak, hogy a legnagyobb tengeri és szárazföldi haderők fejei barátságos találkozásra óhajtottak összejönni. A lap azonban utal arra is, hogy tekintettel arra, hogy sir Edward Grey e találkozásnál nem volt jelen, Zdwárd király összes alattvalói természetesnek fogják tartani, hogy az angol nemzetet esetleg kötelező megegyezés a tanácskozás tárgyát nem képezhetette. A lap sajnálkozásának ad kifejezést a felett, hogy néhány német ujság gáncsolja Angolországnak az egyiptomi ügyben tanusított magatartását és kijelenti, hogy Angolország sohasem adja beleegyezését a most fennálló állapot megváltoztatásához.

Felrobbant vonat.

Budapest, augusztus 16. Mexicóból jövő távirat szerint egy vonat, a mely dinamitot szállított, felrobbant és 30 ember vesztette életét.

A malommunkások sztrájkja.

Budapest, augusztus 16. A malommunkások sztrájkja még egyre tart, anélkül, hogy a bekes kibontakozásra kilátás lenne. Számos munkás elhagyta a fővárost, máshol keres munkát. Az első pesti gömalomban ma este már dolgoztak.

Támadás Kossuth ellen.

Budapest, augusztus 16. A B. N. mai száma támadást intéz Kossuth Ferenc ellen, a szegedi iparpártoló kongresszussal kapcsolatosan. A Magyar Tudósító a támadó cikkben felhozottakra nézve kijelenti illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján, hogy hazugság.

Nyolc ember a vizbefült.

Hajókatasztrófa.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 16.

A philadelphiai közönség egyik legkedvesebb kiránduló helye a tengerparton Anglesea, N. J. Különösen vasárnap reggel a halászbárkák és yachtok raja indul Anglesea felé a szép tengeri utra.

A „Nora“ yacht Shivers kapitánnyal, a kormányossal és 30 utassal indult utnak, s tiz mértföldnyire voltak a parttól, mikor a szél erősebben kezdett fújni és Shivers kapitány jónak látta mielőbb biztos helyre érni. A vitorlákat kidagasztotta a szél, s a yacht roppant gyorsasággal haladt Anglesea felé. Négy mértföldnyire voltak a parttól, mikor olyan vihar keletkezett, melyet a kis hajó nem birt meg. Egy rettenetes hullám fölborította a hajót s egy pillanat alatt a yacht 32 utasa a vízben volt. A réműlet kiáltása hangzott visszafelé. Mindenki csak a maga menekülésére gondolhatott, de ez is nehéz volt. A tengerbe esett kirándulók nagyobb részének sikerült a hajó párkányába kapaszkodni, de nyolcan elvesztek. A tengerbe pusztultak nevei: Fischer Frederik, Hammel Herbert, Snyder Valter, Fogarty John, Starkey John, Donohue Jerry s még egy utas, kinek nevét nem tudják — valamennyien Philadelphiából.

A hajó párkányába kapaszkodók is már a végsőig ki voltak merülve, mikor Ludlam kapitány mentőcsónokja a roppant viharban a hajóhoz érkezett. Négy ember a mentők szeme előtt esett a tengerbe, de kimentették őket, s azután a többieket is szerencsésen csónakukra emelték és kivitték a partra.

Törvénykezés.

A Zeisig ügy egyik fejezete. A nagy port vert Zeisig ügy egyik érdekes fordulata volt annak idején, hogy Bérczi Béla, a vizsgálattal megbízott rendőrtanácos letartóztatva Zigány Árpád védőügyvédjét, Halmai Elemér dr.-t. Halmai ezért először az ügyvédi kamaránál keresett elégtételt, majd a büntető törvényszéken tett feljelentést Bérczi ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

Ebben az ügyben ma a törvényszék a következő határozatot hozta: A budapesti kir. btő. törvszék vbirójától. 13829/906, btő. Vm. I. 368/906.

VÉGZÉS.

Dr. Halmai Elemér budapesti ügyvédnek, mint pótmagánvádlnak, azt az indítványát, hogy Rudnay Béla, volt rendőrkapitány és Bérczi Béla rendőrtanácos ellen hivatali hatalommal való visszaélés büntette, személyes szabadság és házi jog megsértésének vétsége miatt a bünvádi vizsgálat rendeltessék el, a bprts 1. és 105. §-ai alapján elutasítom.

Két lopás. Két bűntudára tévedt parasztember állott tegnap a büntető járásbíróóság előtt, hogy bűnüknek elvegyék méltó jutalmát. Az egyik Vigh János még alig serdülő fiatal kocsis legény, ki 1904. év őszén Suba István gazdálkodónál szolgált és gyanútlan gazdáját több ízben érzékenyen megkárosította. Egy alkalommal vakmerőségében annyira ment, hogy az éléskamrából majdnem egy egész levágott sertést lopott el, de gaztettén rajta vesztett és tegnap Tóby István bíró elnöklelte alatt a törvényszék hat havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

A másik vádlott Kovács Sándor debreceni csavargó, kinek már több ízben meggyült a baja az igazságszolgáltatással. Legutóbbi bűne az volt, hogy dr. Tóth Gábor tanyájáról több gazdasági szerszámot ellopt, a törvényszék lopás vétsége miatt, tekintettel rovott életére, hat hónapi börtönre ítélte a vádlottat. Vádlott az ítéletben megnyugodott.

Esőcsinálás babonával.

Falusiak az Isten ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 16.

Érdekes esetet ír tudósítónk M.-Almásról, amely nagymértékben világítja meg az ott lakó lakosok babonását. M. Almás és vidékén a mult héten nem volt eső.

A tartós szárazság nagymértékben veszélyeztette a jó termést és azért több polgár egy javasasszonyhoz fordult, aki szép összeg lefizetése után tudtukra adta, hogy hogyan idézhetnek elő esőt.

Az esőcsináló recept a következő: sirdombról egy keresztet, 3 sarlóvágásnyi füvet kell több ifju ártatlan leánynak egy mély kutba dobni, 3 Miatyánk elmondása mellett éjjel 12 órakor. A sokác lányok, körülbelül 12-en hajtották végre a vénasszony tanácsát. Éjjel kimentek a temetőbe, ellopták egy sirdombról a keresztet, melyet 3 sarlóvágásnyi füvel együtt bedobtak a község kutjába, miközben hangosan a Miatyánkat mondták.

A lányok azonban rajtavesztettek az esőcsináláson. A hangos imádkozás figyelmessé tett egy arra járó rendőrt, aki aztán kérdőre vonta a lányokat, hogy mit keresnek éjjelkor a kutnál. A lányok rémületükben elmondták, hogy esőt akarnak csinálni.

Elmondták azt is, hogy miképen. A rendőr erre azt a leányt, aki a keresztet a sirról ellopta és a kutba dobta, arra kényszerítette, hogy a vödörbe ülve leereszkedjék a kutba és a keresztet felhozza. A rendőr aztán az összes lányokat feljelentette lopás és kegyelet címén a hatóságánál.

Érdekes, hogy a lányok közül egyik sem árulta el a javasasszonyt, aki az esőcsináló tanácsot adta. Azt mondják, hogy azért nem mondják meg a nevét, mert akkor megrontaná őket.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906. aug. 16.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5-10 olcsóbb, határidők lanyhák.

1906. októberi buza	7 29.—30
1907. áprilisi buza	7 58.—59
októberi rozs	6 14.—15
1906. áprilisi rozs	6 35.—36
októberi zab	6 30.—31
áprilisi zab	6 41.—42
1907. májusi tengeri	5 30.—31
1906. júliusi	—
1906. aug.	6 18.—19
szeptemberi	6 26.—27
1906. augusztusi repce	16 25.—30

REGÉNY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

22 Irta: Rákosi Viktor.
— Téged Aysha. Emlékszel még ránk?

Aysha a fejedelemsasszonyra mutatott és így felelt:

— Anyuskám sokszor elbeszélte, hogyan találtak meg kint a hóban és ho-

gyan hoztatok ide. Meg is tanított szépen imádkozni ti értetek s mikor este lefekszem, mindig könyörgök a kazáni szent Szűzhöz, hogy óvjon meg titeket minden veszedelemtől.

Balasev lehajolt, hogy elpalástolja meghatottságát és megcsókolja Ayshát. Csajenko is lehajolt és megcsókolta Aysha ruháját. Aysha megsimogatta a fekete pofájú katonát és nyájasan szólt:

— Terád jól emlékszem Csajenko bácsi. Te hoztad utánam a kutyámat, ugy-e?

— Bizony én, édes virágom, hát a kutyád meg van-e még?

Erre a kérdésre hatalmas ugatás felelt s pár perc múlva berohant a nagy bundás s oly kitörő vidámsággal üdvözölte a tisztet, különösen Borilkint, hogy majd leverte őket a lábukról. Mikor a vizontlátás örömei lecsillapodtak, Balasev térdére ültette Ayshát, mindnyájan helyet foglaltak, s megkezdődött a beszélgetés.

— Tudod-e szívem Aysha hogy miért jöttünk?

— Nem tudom atyuskám.

— Készülj föl lelkem, mert magunkkal viszünk haza, Oroszországba.

A kis leány örvendezve tapsolt apró kezeivel.

— Jaj de jó lesz atyuskám.

— Hát itt nem volt jó dolgod kis leányom, — szólt a kapitány és összevont szemöldöke alól szigorúan tekintett a fejedelemasszonyra.

— Dehogyan nem. Nagyon jó dolgom volt, de mégis jobb szeretek a táborban lenni.

A katonák elégedetten pislantottak össze. A fejedelemasszony is jónak látta megszólalni.

— Kérem kapitány ur, a kie leánnyal minden tekintetben kitűnően bánunk. Tetszik látni, hogy egy félesztendő alatt milyen szépen fejlődött. Mindenre tanítottuk, amire egy ötéves gyermeknek szüksége van. Hallották az urak, hogy milyen jól beszél oroszul. Mi kötelességünket megtettük, reméljük, hogy az ezred halás lesz irántunk.

— Van önnek valami különös óhaj-tása asszonyom?

— Van.

— És mi legyen az.

— Albán bandák kóborolnak a vidéken s tegnap az egyik beüzent, hogy ha nem küldünk nekik ezer rubelt és 20 birkát, akkor ma estére megrohanják a kolostort. Arra kérem tehát önöket, hogy maradjanak itt két napig a csapatjokkal, mert akkorra megérkezik a segítség, a melyet Dondukov herceg ígért.

Balasev udvariasan meghajtotta magát s így felelt:

— Szívesen rendelkezésre állok asszonyom, de kérem önt, hogy gondoskodják csapatunk elhelyezéséről és ellátásáról.

— Abban nem lesz hiba.

Folytatjuk.

Magyar állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	— d. u.	4 6. 30 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	— reggel	8 „ 17 „
Budapest-Nagyvárad felé	— d. u.	3 „ 30 „
Budapest-Nagyvárad felé	— este	0 „ 35 „
Szatmár-M. Sziget felé	— d. u.	4 „ — „
Csak Szatmár (gyorsvonat)	— d. u.	6 „ 55 „
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	— este	8 „ 24 „
Szatmár M. Sziget f. (gyorsv.)	— d. u.	12 „ 11 „
Miskolcz-Kassa felé	— reggel	8 „ 51 „
Miskolcz-Kassa felé	— este	7 „ 22 „
Szerencs S.-A.-Ujhely-Kassa f.	— d. u.	4 „ 25 „
	m. á. vasutól reggel	5 „ 35 „
	vásártérről — reggel	5 „ 44 „
	m. á. vasutól d. e.	8 „ 09 „
	vásártérről — d. e.	8 „ 16 „
H.-Böszörmény	m. á. vasutól d. e.	11 „ 11 „
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről — d. e.	11 „ 23 „
	m. á. vasutól d. u.	4 „ 74 „
	vásártérről — d. u.	4 „ 40 „
	m. á. vasutól este	7 „ — „
	vásártérről — este	7 „ 07 „
F.-Abony felé m. á. vasutól	— reggel	4 „ 35 „
F.-Abony felé vásártérről	— reggel	4 „ 56 „
O.-Kócs-Polgár felé m. á. v.-tól	— d. u.	4 „ 56 „
O.-Kócs-Polgár felé vásártérről	— d. u.	5 „ 16 „
Derecske-N.-Léta felé	— reggel	9 „ 35 „
Derecske-N.-Léta felé	— d. u.	4 „ 51 „

Budapestre érkezik:

A reggel 8 6. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 6. 53 p.
A déli 12 6. 05 p.-kor ind. sz. v.	— este	6 „ 40 „
Az este 10 6. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 „ 45 „
A d. u. 4 6. 46 p.-kor ind. sz. v.	— este	9 „ 35 „

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. u. 12 6. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 6. 25 p.
A d. u. 8 6. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 „ — „
Az este 6 6. 29 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	2 „ 35 „
Az éjjel 2 6. 24 p.-kor érk. sz. v.	— este	7 „ — „
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	— este	9 „ 15 „

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	— d. u.	3 6. 29 p.
Budapest-Nagyvárad f. gyorsv.	— este	6 „ 48 „
Budapest-Nagyvárad felől	— éjjel	2 „ 24 „
Budapest-Nagyvárad felől	— d. u.	3 „ 29 „
Csak P.-Ladánytól	— reggel	7 „ 46 „
Csak Szatmár felől	— reggel	8 „ 46 „
Szatmár-M. Sziget felől	— d. u.	4 „ 12 „
Csak M.-Sziget felől	— este	10 „ 11 „
Szatmár felől	— este	6 „ 40 „
Kassa-Miskolcz felől	— este	8 „ 19 „
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs	— d. e.	11 „ 31 „
	reggel	7 „ 33 „
	vásártérről — reggel	7 „ 40 „
	máv. vasúthoz d. e.	7 „ 40 „
	vásártérről — este	6 „ 22 „
	máv. vasúthoz este	6 „ 28 „
B.-Sz.-Mihály felől	vásártérről — d. u.	3 „ 29 „
H.-Böszörmény felől	máv. vasúthoz d. u.	3 „ 35 „
	vásártérről — d. u.	7 „ 44 „
F.-Abony felől vásártérről	— d. u.	7 „ 54 „
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	— reggel	5 „ 25 „
O.-Kócs-Polgár felől vásártérről	— reggel	5 „ 35 „
O.-Kócs-Polgár felől máv.-hoz	— reggel	7 „ 15 „
Derecske-Nagy-Léta felől	— reggel	7 „ 15 „
Derecske-Nagy-Léta felől	— d. u.	3 „ 13 „

Ruzicska Gyula

fényképészeti műterme és fényképészeti cikkek kereskedése

Piacz-utoza 34. sz.

a főposta tözsomszédságában levő udvarban.

Készít arckép- és csoportkép-felvételeket, kis fényképekről élelnagyságu képek nagyítását, eredeti felvétele vagy már meglevő fénykép után képes levelező lapokat stb. meglepő olcsó áron

Mindennemű fényképészeti cikkek gyári áron és

Kodak-cikkek csak itt kaphatók.

Amatőröknek a műterem és tágas sötét-kamara rendelkezésükre áll.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utoza 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

865/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1336/2—1906 számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Wallerstein Ferencz részére Ádám Dezső debreczeni lakostól 83 kor. 90 fillér tőke, és eddig összesen 4 kor. 84 fillér perköltség erejéig 1906. évi május hó 15-én bíróság felülfoglalt és 962 koronára becsült két szoba butor, fegyverek és egyéb ingóságok 1906. évi szeptember hó 3 án délelőtt 10 óraker kezdetét veendő és Debreczenben Széchenyi-utoza 25. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1906. évi augusztus 7-én.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utoza 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Legjobb bajuszsodró a híres

DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó-hoz“ DEBRECZENBEN

Nagyjövőjü

modern üzlethez

5—6 ezer korona készpénzzel

társ kerestetik.

Czim a kiadóban.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Farkas Henrik fűszer-, ezukorka üzletét volt helyiségének raktáiraiba helyezte át. Bejárat az udvarba, második ajtó jobbra.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmediák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utczai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmediák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Mézédes csemege szálló 5 kg. kosarakban 2 koronáért ajánl Tóth József fűszer- és csemege kereskedő Debreczen, Széchenyi utca 55. sz. Ismét eladók árkedvezménybe részesülnek.

Butorozott szobát keresek kapu alatti bejáratl. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 234.

Friss gyümölcsből készült kárpáti málna szörp 1 nagy üveg 80 kr. Kis üveg 40 kr. Gyümölcs csomagoláshe" finom fagyapot nagyban is kicsinyben Kontsek Géza Debreczen, Kossuth-utca.

Eladó egy jó karban lévő zongora. Czim Sziv-utca 10.

Azonnali belépésre ügyes megbízható fűszeres segéd kerestetik. Czim a kiadóban.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjó és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Ocska vasajtó igen olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megóvzás végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szűcs áruk raktára Debreczenben.

Kiadó pinczehelyiség. József kir. herceg-u. 26. sz. ház alatti utczai bejáratl. pincze helyiség azonnal kiadó. Értekeh hetni az ugyan e házban lévő hitó irodában.

Ruggyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

"Villamos" jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor. felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz nyerhető a leggyorsabban a híres hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér. 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Villamos Színház

a szénapiacson.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 16. és 17-én:

1. Lehetetlen öltözködés.
2. Kake-vaik.
3. Suszter maradj a kaptafánál.
4. Egy rezervista keserve.
5. Dramen, párisi komikus.
6. Farkas csapda.
7. Ne lopj.
8. Melyik az én kalapom.
9. Az apa becsülete.
10. Műsoron kívül.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdete este 7 órától 11-ig, óránként.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Touseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Csemege szőlő, ó bor és gyümölcs eladás.

Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak Erzsébet szőlőtelepén kitűnő csemege szőlő, ó bor és gyümölcs olcsón kapható. — Városi elárúsító helyek:

1. Főpiacz 26., békési házi kenyér üzlet.
2. Simonffy utczai városi bérház Grünfeld Mózes üzlet, ezeken kívül megrendelés közvetlenül is eszközölhető
3. „Erzsébet“ szőlőtelepen, telefon 159.
4. Dr. Balkányi Miklósnál, telefon Mártonfalva 2.

Képviselet és bi- zományi raktár: **BÉSZLER és DÁVID** uraknál Debreczen.

Nyomatott Hoffmann és Kronovicz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.